

Eläimellisiä kuvia

Karsten Bidstrup

Moni lukija kaipaa apua lemmikkien kuvaamiseen. Tässä tulevat PARHAAT VINKIT KAMERAN ASETUKSIIN, SOMMITTELUUN JA VALOON.

Lemmikkieläimiä kuvataan todella paljon. Syynä on ainakin se, että ne ovat aina lähettyvillä, ja mikä vielä tärkeämpää, ne eivät koskaan kranttuile ja kieltäydy kuvaamisesta.

Todella hyvien lemmikkikuvien saaminen vaatii kuitenkin aikaa ja kärsivällisyyttä. Eläinten käyttäytyminen on aina enemmän tai vähemmän arvaamatonta, ja sen tähden kuvaaja saa huomata, että jokaista sataa otettua kuvaa kohti muistikortilta löytyy vain muutamia harvoja käyttökelpoisia kuvia.

Tässä tekniikka on kuitenkin tullut avuksi. Kameroiden kuvanlaatu kestää hyvinkin korkeita herkkyysslukemia ja automaattitarkennus seuraa varsin hyvin liikkuvaakin kohdetta. Moni järjestelmäkamera kykenee melko hyvää sarjakuvausnopeuteen. Kaikki tämä parantaa mahdollisuuksia.

Kissoja ja koiria kuvattaessa kannattaa käyttää avustajaa, joka ohjaa eläintä. Silloin valokuvaaja voi keskittyä yksinomaan kuvaamiseen. Eläimen mielenkiinnon herättämiseen voidaan käyttää leluja tai herkkupaloja. Koiran herkkupalan ei tarvitse olla sormenpään neljäsosaa suurempi. Ellei apulaista ole, voidaan eläimen uteliaisuus herättää esimerkiksi äänellä, jotta se katsoisi kamerasuuntaan. Matkapuhelimeen voidaan ladata vaikkapa eläimen ääniä ja soittaa niitä sitten siitä.

Kuvaa molemmat silmät auki

Eläinten toimeliaisuudessa on luonnollisesti suuria eroja. Hyvä kikka vilkkaampia eläimiä kuvattaessa on pitää molemmat silmät auki. Silloin nähdään sekin, mitä ei näy kamerasuunnassa, joten tapahtumia on helpompaa ennakoita. Näin kuvaaja tietää olla valmiina, kun kehityksessä on hyvä tilanne.

Järjestelmäkamera on ylivoimaisesti paras työkalu, mielellään yhdessä melko pitkän teleobjektiivin kanssa. Teleobjektii-ville voidaan nimittäin pehmentää taustaa niin, että eläin nousee helposti esiin sekavastakin taustasta. Kannattaa myös ottaa nopea sarjakuvaus käyttöön. Jälkeenpäin oman tietokoneen ääressä voidaan sitten poimia yksitellen erilleen ne kuvat, jotka on otettu toiminnan kannalta oikeilla hetkillä. ■

Nostimme herkkyyden hämä-
rän vuoksi ISO 1600:aan.

ASETUKSET

1 KÄYTÄ SULJINAJAN ESIVALINTAA. Koska lyhyt valotusaika on hyvin tärkeä vältettäessä liike-epäterävyyttä, kannattaa käyttää suljinajan esivalintaa S tai Tv. Kuvaaja valitsee silloin itse valotusajan ja kamera siihen sopivan aukon.

2 KÄYTÄ LYHYITÄ VALOTUSAIKOJA. Vilkkaan eläimen nopeat liikkeet voidaan jäädäyttää vain nopeilla valotusajoilla. Silloin on pyrittävä aina-kin lähelle 1/1000 sekuntia tai vieläkin nopeampaan.

3 OTA VAROITUKSESTA VAARIN. Ota ylivalotuksen varoitus käyttöön valikosta. Silloin näet heti kuvattuasi, mitkä valokohdat palavat esim. valkoisessa turkissa puhki. Jos niin käy, käytä valotuksen korjausta ja säädä se esim. arvoon -0,3.

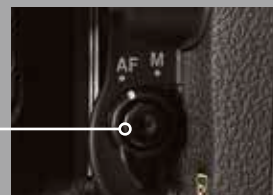
Ylivalotuksen va-
roitustoiminto
otetaan käyttöön
valikosta. Silloin
kuvan puhki pala-
neet kohdat vilk-
kuvat mustina.

4 LISÄÄ HERKKYYTTÄ. Voit käyttää lyhyempiä valotusaikoja, kun lisäät herkkyyttä. Tarkista etukäteen, paljonko kamerasi kohisee eri herkkyyсарvoilla. Silloin tiedät, miten suuria herkkyyсарvoja voit korkeintaan käyttää. Monien nykykameroiden jälki on aivan käyttökelpoista jopa ISO 6400 saakka.

5 VALITSE OIKEA VALONMITTAUSTAPA. Valkoinen tai musta eläin voi harhauttaa pistemittausta, ja vaaditaan nopeita sormia, jos eläin liikkuu tai valaistus vaihtuu kesken kaiken. Matriisimittaus eli arvioiva mittaus tai keskustaa painottava valonmittaus ovat sen vuoksi parhaita nopeisiin tilanteisiin.

6 LISÄÄ VAUHTIA. Valitse jatkuva automaattitarkennus, AF-C tai AI Servo, ja sarjakuvaus niin, että tarkennus on päällä laukaisimen ollessa puoliksi painettuna ja kamera samalla kuvaa useita kuvia sekunnissa. Pidä sitten laukaisinta alas painettuna, kun esimerkiksi haluat vangita eläimen liikkeen.

Jatkuva tarkennus valitaan Nikonissa valitsemalla AF ja painamalla tätä nappia. Valitse sitten kiertämällä AF-C.

1 VALITSE RAUHALLINEN TAUSTA. Ellei eläintä haluta varta vasten kuvata omassa ympäristössä, kannattaa valita neutraali tausta, jossa on mahdollisimman vähän häiritseviä tekijöitä. Näin katsojan huomio keskittyy itse pääaiheeseen.

2 ILMAVUUTTA KUVIIN. Linnut ovat suunnilleen kultaissa leikkauksessa, ja etummainen lintu, johon kuva on tarkennettu, katselee eteensä, joten pään etupuolelle on hyvä saada tilaa ja ilmaa.

Lintu katselee kuvan reunaa, ja vasemmalla olevat oksat vain häiritsevät sommitelmaa.

Kuvasta tulee tasapainoisempi, kun lintu sijoitetaan niin, että se katsoo sisään kuvaan.

3 PEHMENNÄ TAUSTA. Mene aivan lähelle, jos eläin on häkissä. Käytä suurinta aukkoa, niin etualan ristikko pehmenee. Tarkenna käsin, koska muuten automatiikka tarkentaa ristikkoon. Pidä taustaa silmällä, varsinkin jos eläin liikuselee häkissä.

4 LUO KONTRASTEJA. Eläimet on irrotettava taustasta. Lintujen kirkas punainen murtautuu tässä esiin yhtenäisestä harmaasta ja vihreästä taustasta. Taustan on oltava hillitty ja toisenvärinen kuin eläimet. Jos esimerkiksi eläimet ovat väriltään tummia, tulee taustan olla vaalea ja päinvastoin.

5 KUVAA ELÄIMEN PÄÄN TASALTA. Mene polvellesi tai vatsallesi, niin olet eläimen tasolla. Kun olet aivan maata vasten, nousee eläin ylemmäs niin, ettei taustalla ole esim. ruohoa vaan taivas.

Seisaalta kuvattaessa on pakko suunnata kameraa alaspäin.

Alaspäin kuvattaessa taustaksi tulee ruohokenttä.

Polvelta tai vatsallaan kuvattaessa voidaan kuvata suoraan eteenpäin.

Se nostaa eläimen esiin ruohosta, ja taustana on esimerkiksi taivas.

SOMMITTELU

Häkin ristikko pehmennettiin suurella aukolla.

VALO

1 KÄYTÄ MAAILMAN SUURINTA TASOVALOA. Kissa kuvattiin taivaan ollessa harmaa – se toimi kuin valtavan kokoinen tasovalo. Valo on niin pehmeää, että koko turkki toistuu sävykkäänä.

2 VARO AURINKOAA. Yritä saada eläin auringonpaisteella esim. puiden varjoon. Silloin aurinko ei pääse polttamaan puhki turkin valkoisia kohtia. Tai kuvaa vastavaloon niin, että pää jää varjoon.

3 KÄYTÄ TÄYTESALAMAA. Käytä salamaa täytevalona, kun kuvaat tummaa eläintä vaaleaa taustaa vasten. Valitse salamasta TTL, jolloin kameras valonmittaus ohjaa salamaa. Voi olla tarpeen vaimentaa salaman tehoa 1–2 aukon verran, jotta salama ei liian voimakkaana alkaisi hallita kuvan valaistusta.

Paina Mode ja kierrä rengas TTL-kohtaan. Paina OK. Säädä salaman tehoa painamalla salamakorjauspainiketta ja kiertämällä rengasta. Tässä tehoa on korjattu -0,7 EV.

Kissanpentu kuvattiin pilvisellä säällä. Siksi sen turkissa on kauttaaltaan sävyjä, eivätkä ne pala puhki.

4 PEHMENNÄ SALAMAN VALO. Salama voi pelottaa eläintä ja valo voi olla kovaa, ellei aurinkopaista täydeltä terältä. Pehmennä valoa käyttämällä valonhajotinta tai pitämällä paperinpala välähdyspään edessä. Valonhajotimella varustettua välähdyspäää voidaan hiukan nostaa valon kärsimättä.

Valonhajotin salamalaitteen välähdyspäässä. Sitä voidaan kääntää jonkin verran, jotta valo ei olisi niin suoraa.

5 SEKOITA VALOAA. Sisätiloissa voidaan hyvin käyttää ikkunasta tulevaa päivänvaloa ja täydentää sitä salamavalolla. Kun välähdyspää käännetään ylöspäin niin, että valo osuu kattoon, se heijastuu sieltä yhtä pehmeänä kuin luonnonvalokin. Katon on kuitenkin syytä olla valkoinen. Välähdyspää voidaan suunnata myös kohti valkoista seinää.